

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI:NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI
COĞRAFYA DERSİ 10. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. YAZILI ÖRNEK SORULARI

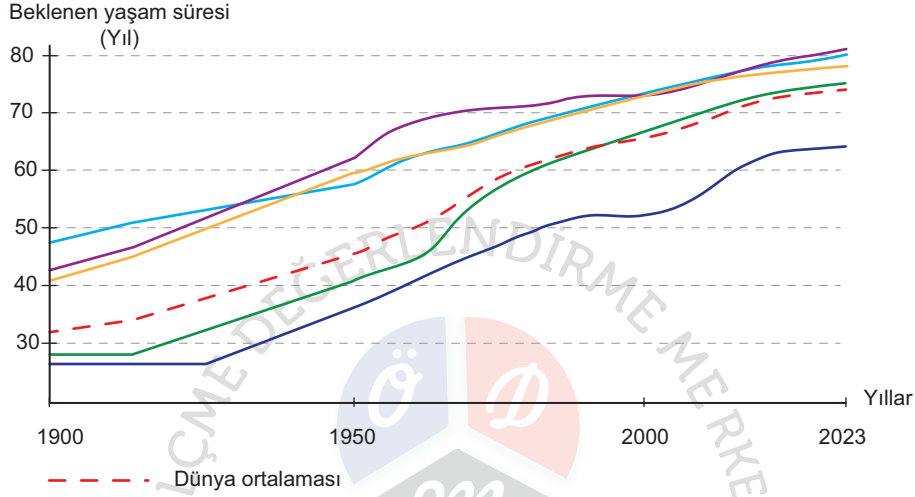
Okulunuzun Adı

.....
.....
.....

Sınav süresi **40** dakikadır.

10.2.1. İstatistiki verilerden yararlanarak nüfus özellikleri ve nüfusun önemi hakkında çıkarımlarda bulunur.

1. Aşağıda 1900-2023 yılları arasında Dünya ve kıtalara göre (beş kıta) beklenen ömür süresinin değişim grafiği verilmiştir.

Dünyada doğumdan itibaren beklenen ömür süresi ortalaması 1900'lü yılların başında yaklaşık 38, 1950 yılında 48, günümüzde ise 74'e kadar uzamıştır.

- a) Beklenen ömür süresinin uzaması hangi koşulların değişmesi sonucunda gerçekleşmiştir, dört madde halinde yazınız. (4 x 2 = 8 PUAN)

- b) Günümüzde beklenen ömür süresi dünya ortalamasından daha kısa olan kıta hangisidir? (2 PUAN)

- c) Bu kıtada beklenen ömür süresinin kısa olmasına neden olan faktörler nelerdir, beş madde halinde yazınız. (5 x 2 = 10 PUAN)

Sonraki sayfaya geçiniz.

10.2.4. Nüfus piramitlerinden hareketle nüfusun yapısıyla ilgili çıkarımlarda bulunur.

2. Ülkelerin sahip oldukları nüfus piramitlerinin şekli zaman içerisinde değişir mi, (2 PUAN) nedenleri ile birlikte açıklayınız. (8 PUAN)

10.2.6. Türkiye’de nüfusun dağılışını, nüfusun dağılışında etkili olan faktörler açısından değerlendirir.

3. Aşağıdaki haritada Orta ve Doğu Karadeniz kıyılarındaki şehir yerleşmelerinin dağılışı gösterilmiştir.

Haritaya göre şehir yerleşmelerinin dolayısıyla da nüfusun büyük bir kısmının daha çok kıyı kesimlerde yoğunlaşmasının nedeni nedir, yazınız. (15 PUAN)

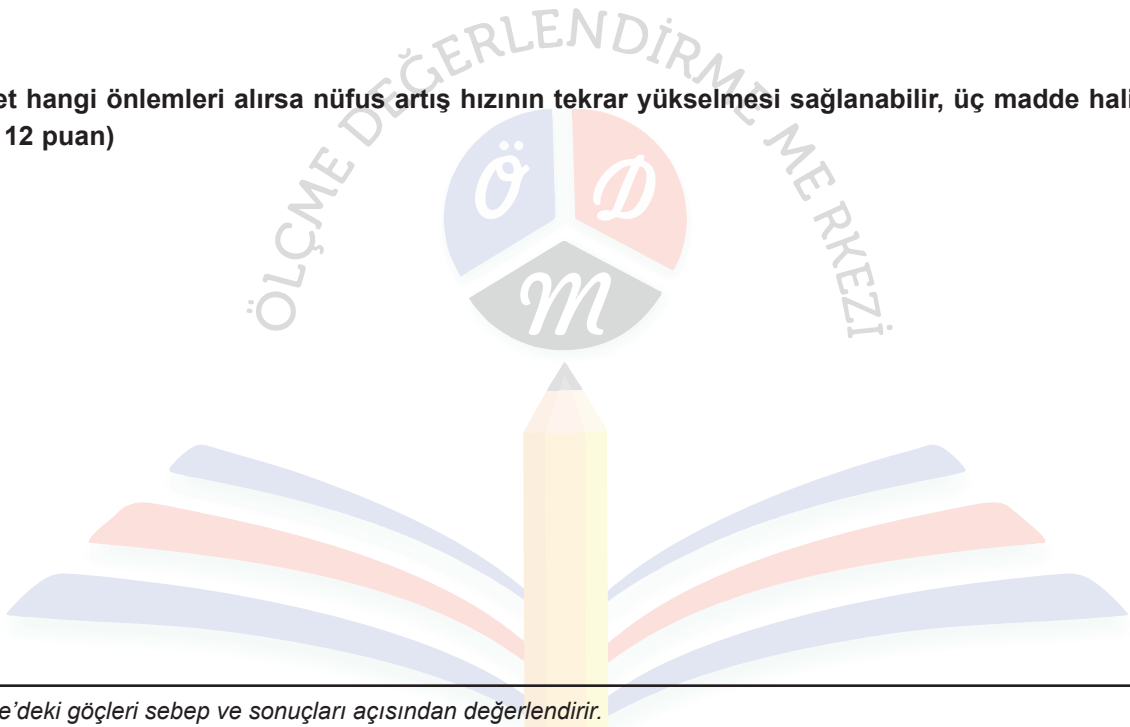
ESKİŞEHİR

10.2.7. Güncel verilerden yararlanarak Türkiye nüfusunun yapısal özelliklerini analiz eder.

4. TÜİK verilerine göre Türkiye'nin nüfus artış hızı düşmektedir. Bu durumun devam etmesi ilerdeki yıllarda bazı olumsuz durumların ortaya çıkmasına yol açacaktır.

a) Bu olumsuz durumlar neler olabilir, dört madde halinde yazınız. (4 x 2 = 8 puan)

b) Devlet hangi önlemleri alırsa nüfus artış hızının tekrar yükselmesi sağlanabilir, üç madde halinde yazınız. (3 x 4 = 12 puan)

10.2.9. Türkiye'deki göçleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.

5. Türkiye'den dışarıya olan göçlerin büyük bölümü işçi göçü kapsamında gerçekleşmiştir. 2. Dünya Savaşı'ndan sonra batı ekonomilerinde yaşanan hızlı büyüme iş gücü açığına neden olmuştur. Özellikle 1960'tan sonra başta Almanya olmak üzere Türkiye'den Avrupa ülkelerine 30 yıl içinde yaklaşık 1 milyon kişi göç etmiştir.

Bu kadar fazla vatandaşımızın göç etmesinin nedenleri nelerdir, Türkiye'nin o yıllarda içinde bulunduğu koşulları göz önünde bulundurarak beş madde halinde cevaplayınız. (5 x 3 = 15 PUAN)

10.2.11. Ekonomik faaliyetleri temel özelliklerine göre ayırt eder.

6. Aşağıda verilen mesleklerin karşılıklarına hangi ekonomik faaliyet grubunda olduklarını yanınız. (10 x 1 = 10 PUAN)

- Çiftçi
Otobüs şoförü
Bilgisayar programcısı
Genel müdür
Turist rehberi
Mobilyacı
Şirket yöneticisi(CEO)
Maden işçisi
Yazılım mühendisi
İnşaat işçisi

10.2.12. Ekonomik faaliyet türlerinin oransal dağılımına ilişkin verileri, ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle ilişkilendirerek çıkarımda bulunur.

7. Gelişmiş ve geri kalmış ülkelerde çalışan nüfusun ekonomik faaliyet kollarına göre dağılım oranları nasıldır, karşılaştırınız. (10 PUAN)

*** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan il zümre öğretmenler kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan senaryolardan 3. senaryo dikkate alınarak hazırlanmıştır.